255. številka. Ljubljana, v sredo 5. novembra. XVII. leto, 1884.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba".
Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Železnice v orijentu.

Kakor znano podpisale so v 9. dan maja 1883 Avstrija, Turčija, Srbija in Bolgarija dogovor (Convention à quatre), ki se tiče grajenja orijentalskih železnic. Po členu VI-tem tega dogovora, ki je za svoje rojstvo potreboval dolgo časa in premišljevanja, vezane so imenovane štiri države, da v jednem letu, pričenši od dne, ko se izmenijo ratifikacije, izkažejo, ali so se že toliko potrudile bodi s podelitvijo direktne koncesije, bodi z izročitvijo stavbinskih del, da bodo železnične proge, spadajoče v njih svoje ozemljije, gotovo dovršene do 15. oktobra 1886. leta. Ratifikacije bile so v 23. dan oktobra 1882 izmenjene na Dunaji, zatorej so se države imele v zmislu člena VI-ega rečene pogodbe izkazati v 23. dan oktobra letošnjega leta.

Avstrija in Srbija sta to storili, a izkazali se nesta Turčija in Bulgarija, in iz tega bi se skoro dalo sklepati, da orijentalske železnice ne bodo zgotovljene do 15. dne oktobra 1886. Turčija svojo zalenobljeno dolžnost ponosno izgovarja s tem, da tudi Bolgarija ni doposlala dotičnega izkazila. Kar se tiče Bolgarije, je že naša vlada odgovorila Turčiji, da se ta stvar že koj prihodnje dni reši v sobranji mlade kneževine, a v upravičevanje vlade bolgarske se da navajati tudi še to, da mora Bolgarska postaviti železnico tja, kjer je njena zemlja najožja, tako da ta železnica za-njo nima nobene vrednosti, dokler ne bode nadaljevanja po turški zemlji do Soluna; Bolgari torej ne morejo poprej ničesar določiti glede te železnice, dokler ne dobijo poroštva, da Turčija resno misli izvesti dolžnosti svoje iz dogovora rečenega.

Nikakor pa se opravičiti ne more, da se Turčija ne drži dogovora z leta 1883. Ima pač zmirom svoje muhe in nadloge turško gospodarstvo! Pravijo, da bi Turčija rada oddala delo in obrat prog, ki jih ima graditi, avstrijskemu društvu, baronu Hirschu, ki je sedanje turške železnice gradil, ali društvo se noče spuščati v nobene dogovore — dokler neso poravnani stari turški grehi. A zraven tega je Visoka porta še le pred kratkim izrekla željo, terjatev, da se ima obratno društvo, ki je tačas avstrijsko, preliti v društvo osmansko!

Avstrijski vnanji urad je neprestano drezal in drezal, da bi Turčijo omajal do kakega koraka v zmislu dogovora. A vse brez najmanjšega vspeha. Kaj torej početi sedaj? Z lepo, kakor kaže, ne ide, a eksekutive, ki bi doganjala vzpolnitev mejnarodnih dolžnosti, te ni!

Vsa stvar pa vender le nas Avstrijce boli. Naše staro in naravno tržišče na jugu obdelujejo in zanjejo tuje roke, in če se bode le dolgo odlašalo z orijentalskimi železnicami, pridemo prepozno tudi potem, ko že bodo železnice dovršene, kajti tedaj nam bode gledati, da si zopet pridobimo, kar sedaj že imamo. Nam pa je sedaj mirno gledati in občudovati, kako gospoda ob Bosporu brez glave hodi po jasnem dogovoru, kako se Avstriji, zadnji svoji prijateljici, trudi Turčija dokazati, da z njo ni nikamor, da ona vse tisto, pri čemer bi pomagati imela do dovršitve, samo podira, samo nagaja. Kaj je temu bolj krivo: ali njena zlovoljnost, je-li njena lenôba, to sam Bog vedi! Q.

„Narodna šola" in slovenski domoljubi!

„Dolžan ni samó, kar veléva mu stan,
Kar môre, to mož je storiti dolžan!"
S. Gregorčič.

Menda ni društva na Slovenskem, ki bi za povzdigo narodnega šolstva celih 13 let vspešneje delovalo, nego „Narodna šola". To društvo so nekateri rodoljubi, na čelu njim sedanji predsednik vrli naš g. Stegnar, ustanovili leta 1871. v Idriji. Pozneje se je preselilo društvo v Ljubljano, spremenivši pravila. Namen ima: podpirati slovenske revne šole (in teh je največ) z raznimi učili in potrebščinami. Društveniki zamorejo biti: a) vsaka slovenska ljudska šola, b) vsak narodni učitelj. Podpornik tega društva pa je lahko sleherni domoljub.

Koliko koristnega je „Narodna šola" že storila, se lahko prepriča vsak iz letnih poročil, predloženih po odboru pri občnih zborih. Konstatirati moram tudi javno, da so bili vsi društveniki „Narodne šole" do sedaj z delovanjem in s podporami popolnem zadovoljni; dokaz temu brezštevilna zahvalna pisma, ki so došla odboru v teku 13. let. Smelo torej smem trditi, da je to društvo za nas Slovence neprecenljive vrednosti. Torej moramo mi slovenski učitelji v prvi vrsti delovati na to, da se nam ono ne le ohrani, ampak tudi njega delokrog še bolje povzdigne. Žalibog, da sem pa izvedel iz najzanesljivejših virov, da ravno to društvo sedaj nekako hira. Uzrok temu je nekoliko mlačnost rodoljubov, nekoliko pa tudi preveliko zaupanje učiteljev v posamične odbornike. Ako tako društvo nosijo le rameni jednega, se gotovo ne more razcvitati. Naš neutrudljivi večletni predsednik tudi ne more vsega sam storiti, kajti to mu da neizmerno posla in skrbi. Ako bi se nekateri odborniki malo več brigali za „Narodno šolo", ter posel mej seboj razdelili, bi ta gotovo ne propadala. Tudi ni bilo prav, da so celo nekateri ustanovniki začeli sami s šolsko robo barantati. Vender vsak učitelj vé, da se tako po ceni ne dobi nikjer šolskega blaga, kakor pri „Narodni šoli", kjer je navadno 200% ceneje, nego drugod. Vsaka konkurenca bi bila gotovo nemogoča, če bi se to društvo bolje podpiralo, kar bi v resnici le narodnemu šolstvu največ koristilo. Pregledavši letošnji račun, sem našel primeroma le pičlo število šol in učiteljev mej udi tega društva. Dolžnost slehernega pravega narodnega učitelja je pač, da se upišejo posamične šole (krajni šolski svet) v to društvo, posebno, ker je letnina tako nizka, ter znaša samo jeden goldinar. Taste šole pa, ki več darujejo, dobé za to tudi več šolskega blaga. Na ta način bi se tedaj lahko povsod revni šolski otroci preskrbeli s potrebnimi učili, kar bi bilo le šolskemu napredku na korist. Ako bi se pa za „Narodno šolo" brigali tudi drugi domoljubi in jo podpirali, potem bi se tudi lahko razširil njen delokrog, kar se ravno letos namerava. Izdajale bi se lahko knjižice za mladino, katerih posebno pri nas še tako zelo pogrešamo. Če bi pa bile podpore izdatneje, storilo bi se pa tudi lahko še kaj koristnejšega. Mari bi nam Slovencem ne bilo mogoče ustanoviti českemu „Komenskemu" podobno društvo, ko bi vsak rodoljub po svojih močeh podpiral to podjetje? Pa saj že imamo društvo „Narodno šolo", kateremu bi se le pravila nekoliko premenila. In če tudi bi ne zmogli šol ustanovljati kakor Čehi; vender bi lahko nabrali toliko novcev, da bi imeli pripravljen zaklad, s katerim bi podpirali revne dijake iz Istre in Koroške. Dobro pač vemo vsi, da gre narodna stvar v teh deželah zaradi tega tako rakovo pot, ker ondu manjka narodne inteligence, ki bi ljudstvo vodila v boji za obstanek. Ali tudi to si lahko v

LISTEK.

Potovanje križem domovine.

Opisuje Prostoslav Kretanov.

XXXXIV.

V Motovunu.

V blaženi brezbrižnosti sem bil presanjaril cel teden tam na solnčnih Oprteljskih brdih . . .

Toda — nedeljsko zvonenje me je vzdramilo iz arkadiškega ravnodušja ter me navdalo zopet s hrepenenjem po drugih, novih pokrajinskih prizorih. Takoj tisto jutro sem si naročil voz ter se odpeljal iz mesta —

A glej zaprekę! Ondu pri mestnih vratih me ustavi nek častnik: pogledam ga pozorneje in — evo ti veselega Kastavca Jelka, sorodnika Oprteljskemu župniku. Po iskrenem pozdravljenji mu označim smer nameravane vožnje, na kar mi on odgovori, da je i on namenjen istim potom ter me povabi, da ga počakam do druzega dneva. Radovoljno sem skočil z voza ter se vrnil ž njim v mesto.

In nesem se kesal; kajti bistrooki prijatelj Jelko me je opozoril na marsikakšo znamenitost Oprteljskega mesteca, katero sem jaz o prvotnem ogledovanji bil prezrl. Ne samo, da mi je pokazal onega obkriljenega leva tam na mestni hiši, ki Oprteljce spominja na slavno njih minolost pod benečanskim nasilstvom, privabil je z magnetiškim žvenketanjem svoje sablje na okna vse Oprteljske krasotice, o katerih množini se meni „zaslepljenemu fantastu" niti sanjalo ni. Razven tega mi je poučljivo razkladal ondu pred cerkvijo različne noše tamkajšnjih okoličanov, katerih pa si žal! nesem utegnil zapomniti, kajti baš v istem trenotku se nama je bil pridružil Jelkov jovijalni bratranec ter naju zavedel na svoj dom, kjer smo tisto popoludne — no, „the rest is silence!" . . .

In drugo jutro naposled sva z Jelkom ostavila Oprtelj ter se odpeljala v — Motovun.

Iz Oprtlja drži cesta po hribovem hrbtu vun na južni rob, kjer se zasuče navzdol po širokih, sem ter tja raztegnenih ključih. Tukaj doli po prisojnih, kadunjastih brdih se vrstijo dolge, s trsjem in olčjem nasajene gredine, slikovito druga nad drugo razrejene, da se njih ne moreš nagledati . . .

Dospevša doli na cestino razkrižje, krenila sva po prečni, skoz gozd tekoči cesti ter onstran Mirne zopet navzgor po osojnem, proti zahodu nagnenem podanku. Pustivši voznika doli v obcestni gostilni, napotila sva se peš gori v mesto.

Motovun (Montona) dviga se na južni strani cesarskega gozda, na vzvišenem, z oljkami in vinogradi obsenčenem holmu, s katerega je prekrasen razgled po širnem okrožji. Glavni uhod je z južne strani. Najprej se dospeje v predmestje, od onod po dolgi vijugasti ulici skoz velikanska vrata gori v mesto in iz poslednjega vedejo druga mogočna vrata gori na vrh mesta, v nekdanji Motovunski grad.

Mesto ima črez tri sto hiš in blizu pol stirnajst sto prebivalcev — Italijanov, to se razume. Ondu je kazino in različni „albergi". Hiše so lepe, znažne, vse solidno zidane; ulice do poslednjega kotička s kamenjem nadlažene, čiste in prijazne, kar je velika redkost po laških mestih, zlasti na zapadni isterski obali, kjer bivajo preljubeznivi benečanski naseljenci. Pri uhodu v mesto samo je mali trg, katerega so nedavno popravili in z ozidjem opasali. Tu je zanimiva „loggia", ki je vsa polna raznovrstnih starih latinskih napisov.

Pravo središče vsega mesta pa je grad. Tu

teku let pridobimo, ako podpiramo revne, a nadarjene istrske in koroške dijake, ter jim ponudimo priliko, se šolati na Ljubljanskej gimnaziji, da jih otmemo potujčevanja. S tem bi gotovo tudi zelo paralizovali delovanje zloglasnega „schulvereina“ v slovenskih pokrajinah. Saj vemo, da v tistih krajih, kjer imamo dovolj domače inteligence, nemški „schulverein“ tako nič ne opravi, ker vsakemu olikanemu Slovencu je dobro znano, da se šole nemškega „schulvereina“ kvalitativno nikakor ne morejo meriti z deželnimi. Učitelji teh nemških šol so navadno le pomožni, brez vseh skušenj in sposobnostij. Saj pa tudi „schulverein“ ne more s primeroma tako slabimi plačami nikdar si pridobiti izvrstnih močij, kakeršne imajo narodne šole. To slabo stran nemškega „schulvereina“ spoznali bodo gotovo prej ali slej tudi Nemci sami, ter naveličali se svoje novce proč metati.

Obračam se torej konečno do novoizvoljenih poverjenikov „Narodne šole“ s prošnjo, da ne pozabijo častne naloge, ter ljudstvo navdušujejo za blagi namen tega podpornega društva, vsaj bode to delovanje le slovenskemu učiteljstvu na čast, našemu milemu narodu pa na korist. Podpirajmo pa tudi vsi našega vrlega in pogumnega predsednika, da nam ne opeša pri trudapolnem delu. Odbor pa naj tudi za to skrbi, da se bode ideja tega društva mej ljudstvom vedno bolj širila, društvo samo pa vedno več simpatij in podpornikov pridobilo. Tako na pr. bi bilo jako primerno, da bi odbor začetkom vsacega leta razposlal po slovenskih časopisih nekak „poziv“ do vsega občinstva, v katerem bi razložil pomen in delovanje „Narodne šole“ ter prosil obilne podpore. V tem smislu pa tudi gg. poverjeniki lahko delujejo celo leto.

Vaški J.

Deželni zbor kranjski.

(XIV. [zadnja] seja v 10. dan oktobra.)

Deželni glavar grof Thurn naznani, da so se pregledali vsi zapisniki sej, a nikjer se ni našel sklep, o katerem je Dežman govoril, da bi bil deželni odbor zaukazal načelnikom deželnih uradov izključno slovensko uradovanje. Isto potrjuje i deželni tajnik g. Kreč in načelniki deželnih uradov.

Poslanec Dežman pravi, da so bile njegove trditve pač toliko napačne, da ni sklep upisan v zapisnikih. A vender more trditi, da je bil pogovor o tem in sicer pogovor jednak sklepu. Takoj so se upeljale jako važne prenaredbe pri deželnih uradih, nemške tiskovine so se odpravile in nadomestile s slovenskimi. On (Dežman), da je v jedno mer protestoval, a vse je bilo zastonj Strašen „crimen laesae majestatis“ izvohal je Dežman tudi v tem, da je deželni knjigovodja naročil pečat s slovenskim napisom.

Deželni glavar grof Thurn opomni, da so trditve g. Dežmana o tej zadevi sicer jako drzovite, a popolnem jalove (hinfällige). (Dobro! Dobro!)

Poslanec Murnik poroča v imenu finančnega odseka o tem, da se pripravi potrebni kapital v pokritje blagajničnih primanjkljajev deželnega zaklada in nasvetuje:

1. Deželni odbor se pooblasti, da v ta namen, da pripravi v pokritje vsakokratne blagajnične primanjkave pri deželnem zakladu potrebni kapital okolu 60.000 gld. (šestdeset tisoč goldinarjev), sme zastaviti h glavinskemu premoženju omenjenega zaklada spadajoče javne obligacije po potrebi in do najvišjega zneska 60.000 gld. (šestdeset tisoč goldinarjev) po bankini valuti.

2. Deželnemu odboru se naroči, da zadobi Najvišje potrjenje temu sklepu deželnega zbora.

Predlogi se vsprejmo.

Dr. Mosché poroča v imenu finančnega odseka o proračunu deželnega zaklada za l. 1885 in nasvetuje:

1. Skupna potrebščina deželnega zaklada za l. 1885. v znesku 525.565 gld. 27 1/2 kr. in dohodki v znesku 137.540 gld. 24 1/2 kr. se potrdijo.

2 Za potrebno zaklado primanjkave v znesku 388.025 gld. 02 1/2 kr. naj se za leto 1885. pobira:

a) 20 % priklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa;
b) samostojna naklada 3 gld. od vsakega hektolitra porabljenih žganih pijač;
c) 21 % priklada na celo predpisano svoto vseh neposrednih davkov z vsemi državnimi prikladami vred;
d) konečna primanjkava pokrije se iz obstoječe blagajnične gotovine.

3. Dežela se ob jednem zaveže povrniti one deželne naklade od žganih pijač, ki se plačujejo v Ljubljani, v slučajih, v katerih mora mestna občina Ljubljanska mestne doklade po obstoječih ukazih povrniti, da bodo te deželne naklade zadevale le porabo.

4. Deželni odbor je pooblaščen in se mu ukazuje, da v zvezi z visoko deželno vlado izdela potrebne ukaze in postopanje glede prestopkov, ki zadevajo samostojne naklade.

5. Deželnemu odboru se naroča, da preskrbi Najvišje dovoljenje za sklepe pod 2, a, b, c in 3.

Poročevalec finančnega odseka poslanec dr. Mosché, utemeljuje nasvete finančnega odseka mej drugim tole:

Finančni odsek, ki je dobro spoznal, da so uzroki temu deficitu le vedno rastoči stroški, katere zahteva vlada leto za letom za ljudsko šolstvo, iskati je moral druga sredstva, da pokrije ta deficit, ker je bil tega prepričanja, da so že tako napete moči rednih davkoplačevalcev ne morejo še bolj nategovati, in se je za tega del odločil, posnemati druge dežele in predlagati, da se obdačijo žgane pijače, kakor se to že davno godi pri štajerskem in solnogradskem deželnem zboru.

Mislil je tudi, da bi se ta uvedba dala opravičeti iz etičnih ozirov.

Zgoraj izkazana potrebščina znaša	525.565	gld.	27 1/4 kr.
zaklada pa	137.540	„	24 1/2 „
primanjkave je tedaj . .	388.025	gld.	02 3/4 kr.
katera se ima pokriti:			
1) Z 20 % doklado na davek užitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa, in sicer od letnih najemščin po izkazu finančnih uradov v znesku . .	71.356	„	26 „
2) S samostojno naklado 3 gld. od vsakega hektolitra porabljenih žganih pijač v znesku	30.000	„	— „
Po izkazih finančnih uradov in vodstev Ljubljanskih postaj južne in državne železnice uvaža se vsako leto na Kranjsko blizu 17.000 hektolitrov špirita.			
3. Z 21 % doklado na vse neposrednje davke za l. 1885 v skupnem znesku po izkazu finančnih uradov 1,319.700 gl., torej z letnim zneskom	277.137	„	— „
tedaj skupaj s	378.493	gld.	26 kr.
V primeri s primanjkavo	388.025	„	02 3/4 „
se kaže naposled deficit .	9.531	gld.	76 3/4 kr.,

ki se bode pokril iz obstoječe blagajnične gotovine.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. novembra.

Včeraj je v budgetnem odseku avstrijske **delegacije** minister vnanjih zadev grof Kalnoky razkladal vnanjo politiko. Rekel je, da so razmere z vsemi državami prijazne, kazal na zvezo z Nemčijo in na prijateljstvo z Rusijo in Italijo, kar vse je poroštvo miru Nadalje je minister na vprašanja raznih delegatov izjavil, da vlada misli z Grško skleniti trgovsko pogodbo, strogo preiskati pritožbe proti avstrijskemu Lloydu in skrbeti, da se odpravijo vse pomanjkljivosti. Minister upa, da bodo kmalu izplačane odškodnine v Aleksandriji. Kar se tiče orijentalskih železnic, nadeja se minister, da se bode Turčija udala pritisku Evrope. Na interpelacijo grofa Hohenwarta o Congiškem vprašanji je izjavil minister, da se afriška konferenca snide 15. novembra in da bode Avstrijo zastopal Berolinski poslanik.

Predvčeraj je umrl predsednik **ogerske** akademije znanostij grof Melhior Lonyay. Rojen je 6. januvarja 1822 iz stare protestantovske plemenite rodbine. Jako zgodaj je pokojnik nastopil politični pot. 21 let star je bij voljen že v deželni zbor. 1848 se je pridružil Kossut-u, in ko je bila zatrta ustaja, moral je bežati iz domovine. Čez dve leti je pa bil pomiloščen. Ko se je 1867. leta razdelilo cesarstvo v dva dela, imenovan je bil finančnim ministrom ogerskim v Andrassyjevem ministerstvu. Ko je Andrassy postal minister vnanjih zadev, prevzel je grof Lonyay predsedstvo ogerskega ministerstva. Ker mu je pa opozicija delala velike sitnosti, je čez jedno leto dal ostavko in stopil v privatno življenje. S politiko se ni več toliko ukvarjal, temveč le z gospodarskimi zadevami.

Vnanje države.

Iz Belega grada se poroča, da **srbska** vlada namerava razne reforme v finančnem ministerstvu, in se bodo tudi kmalu izvršile razne premembe v osobstvu tega ministerstva.

Italijanski parlament snide se definitivno 24. t. m. Poprej bode pa še grof Cadorna imenovan predsednikom senata. To mesto je sedaj izpraznено, ker je je moral Tecchio odložiti zaradi iredentovskega govora v spomin umrlega pesnika in senatorja Giovannija iz Tridenta.

Konservativni listi menijo, da so poslednje volitve pokazale, da sta v **Nemčiji** samo dva pota mogoča, pot socijalnih reform, katerega je nastopil Bismarck in pot socijalne revolucije. Prvi pot utrdil bi državo, poslednji jo pa razrušil. Na poslednji pot tirajo državo liberalci, kajti vsled svobodnega odiranja naroda se množi proletarijat in ž njim socijalizem. Zato je pa liberalizem nevarnejši nego socijalizem, in nemška vlada se more le veseliti, da

---

gori stoji glavna mestna cerkva; poleg nje visok, kamenit zvonik, s ploščnato, obzidano teraso na vrhu; potem glavarjeva palača in hiše imenitnejših meščanov. Ondu gori je tudi pošta in razni drugi uradi.

Okrog grada je močen zid, po njem priljubljeno Motovunsko sprehajališče, od koder se odpira nepopisno krasen razgled po mestu in po njegovej okolici. Nalik velikanskemu amfiteatru kipé v širnem nepreglednem okrožji valoviti holmi iznad dražestne Motovunske doline. Tu na severni strani sem doli od Šent Štefanskih toplic in daleč tja doli na zapad proti morju, razgrinja se košata „Motovunska šuma“, polna lepih hrastov in bukev, iz katerih se izdeluje državno brodovje. Ves gozd obsega baje čez 2360 oralov in nadzoruje ga mnogo cesarskih logarjev, stanujočih tukaj v Motovunu. Onstran tega gozda se razprostirajo prisojna Oprteljska brda, prepletena vsa z pridno obdelanimi vinogradi. Nekoliko tam višje proti severo-zapadu se bliščí Višnjan, doli pod njim Završje in razna druga sela. Tostran državnega gozda, proti jugu rastejo navzgor zopet členkoviti holmi, raztekajoči se polagoma tja doli k morju. Ondu na hribovem sedlu se belísa Vižinada, malo selo, leže če ob cesti iz Pazina v Buje. Tu spredaj na južni strani se raztezajo po lehnó navzgor razploščenih gričih bujne gorice. In tu doli okrog po Motovunskem holmu vijejo se mej murvami in oljkami košatim vencem nalik gosto spletene brajde . . .

Nerad sem se ločil od predivnega razgleda; ali moj vodnik je silil dalje, zlasti ker je odzvonilo poludne.

Samo za kratek hip sem utegnil pogledati v cerkev. No, Motovunska cerkev je visoka in prostorna, samo nekoliko pretemotna je. V zadnjej cerkvini ladiji stoje na vsaki strani po štirje velikanski granitni stebri. Altarji so vsi iz pristnega marmorja, istotako stopnjice in ograja v presbiteriji. Gori po cerkvenem svodu so lepe slike al fresco. Ta cerkev je vzgrajena leta 1630. Spomina vreden je v njej zlat kelih, katerega je podarila Beneška občina; razven tega pozlačen križ in žrtvenik iz pozlačenega srebra, katerega je cerkvi daroval general Alviani.

Pri zidanji te cerkve so baje našli v podzemeljskih grobovih ogrodi dveh kronanih mrličev, vsled česar je nastala pravljica, da je Motovun v starodavnih časih bil selo isterskih kraljev.

Sicer pa je Motovun prestar grad, ki je stal že za Rimljanov, o čemer pričajo po mestu različni napisi in sarkofagi. Po razpadu zahodno-rimske države bil je Motovun podložen Bizantincem in potem je spadal pod raznovrstne gospodarje, dokler se ni leta 1278. prostovoljno predal Benečanom. — V starem Motovunskem arhivu nahaja se baje mnogo izprav o tem, toda brezbrižni potnik, loveč prijetnih zabav v svoje razvedrenje, se pač ne čuti poklicanega za premetavanje jednake zaprašene šare . . .

Da so Motovunci ljuti Italianissimi od prvega „nobila“ doli do poslednje kletarice, tega mi pač menda ne treba posebej zatrjevati. — No, jedina izjema je menda oni gospod z vijoletnim ovratnikom, kateri naju je gori ob cerkvi že z daljave pozdravil: „Guten Morgen, meine Herren!“ —

Prijatelj Jelko me je v tem, ko sem jaz bil v cerkvi, že nemirno čakal doli v „albergo all' acquilla nera“ in takoj po kosilu sva odrinola dalje.

V naglem teku je dričal najin voz od Motovuna naprej, navzgor mej goricami in ondu na vrhu se je zasukal zopet navzdol, mimo Karojbe in dalje vun na golo planoto.

se je pri volitvah zmanjšala moč židovskega liberalizma.

Angleški nadkomisar lord Northbrook je priporočal angleški vladi vojaški protektorat nad **Egiptom** za deset let, samo da se zato popreje dobi dovoljenje Turčije Za ta čas bi se morala ustaviti amortizacija, in uvesti štedenje pri vojaškem in civilnim budgetu in mejnarodno kontrolo s pogoji, katere je formuloval Granville na Londonskej konferenci. Po Northbrookovem mnenji bi po teh naredbah bilo dovolj varnosti za posojilo v znesku 8 milijonov funtov.

Anglija si prizadeva s svojim posredovanjem poravnati **francosko-kitajski** spor in je baje že nekaj upanja, da bode imela uspeh. Ker Kitaju manjka denarja, da bi plačal odškodnino, priporočajo francoski listi, da bi francoske vojske zasele za nekaj časa nekatere primorske kraje, in tudi v vladnih krogih so že neki na to mislili. V Tientsinu so navstali izgredi, francoski konzul je moral bežati.

V Londonu še nič natančnega ne vedo, kaj je z Gordonom. Zveze s **Sudanom** so pretrgane in le redko kdaj pride od tam kako poročilo in še to je nezanesljivo. Nedavno so listi prinesli vest, da je pal Kartum in Gordon ujet, vlada je pa v parlamentu nazuanila, da ni res. Tej izjavi pa mnogo angleški listi dosti ne verjamejo. „Reuter Office“ je prinesla nov telegram, da je Mahdi zjedinil svoje čete okrog Kartuma in zahteval od Gordona, da se uda. Veliko število ustajnikov se je neki zbralo pri Berberu. Ravno tako so velike čete ustajnikov na potu iz Debeha v Kartum. Govori se, da Anglija hoče napeti vse sile, da reši Gordona, ko bi bil ujet.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 4. novembra.

Navzočnih 17 odbornikov. — Župan Grasselli imenuje overovateljema zapisnika dra. Derča in J. Hribarja.

G. župan potem otvori sejo z naznanilom, da je mnogoletni, mnogozaslužni prvi magistratni svetnik L. Perona po daljšem bolehanji umrl. On je bil v resnici, kar se trudoljubja in vestnosti v službi tiče, uzoren uradnik, mestna občina Ljubljanska, kakor magistrat mu bosta za njegovo delovanje vedno hvaležna in mu ohranila trajen prijazen spomin. G. župan vabi mestni zbor, da v znamenje sožalenja ustane. (Se zgodi.)

Gospod župan dalje naznanja, da je častna diploma za prevzvišenega vladiko Josipa Jurija Strossmayer-ja zgotovljena. O priliki imenovanja sta se ponudila gospoda mestna odbornika Hribar in dr. Mosché, da častno pismo osobno izročita. To svojo obljubo bosta spolnila sedaj, ko bode vladika Strossmayer v Zagrebu, ko se bode namreč slovesno otvorila galerija slik. Prej imenovanima gospodoma se bodo še pridružili gg. podžupan Petričič in mestna odbornika dr. Zarnik in Geba. Gospod župan prosi mestni zbor, da te gospode pooblasti, da i pri otvorenji galerije slik zastopajo mestni zbor Ljubljanski, da se pokaže zanimanje za stolico hrvatsko v imenu slovenskega naroda in glavnega mesta Ljubljane. (Občno odobravanje.) Mestna občina Goriška poslala je svoj računski zaključek za l. 1883.

G. župan nadalje omeni jako neljube in neprijetne zadeve o zadnji tajni seji mestnega zbora, ki je vzbudila občno nevoljo mej mestnimi odborniki. O tej seji je baje „več meščanov“ v „Poslanem“ v najnovejšem dnevniku trdilo, da ni bila sklepčna, ker je bilo navzočnih le petnajst odbornikov. Župan Grasselli po imenih konstatuje, da je bilo navzočnih šestnajst odbornikov, da so torej vsi sklepi tajne seje veljavni. Obžalovati pa se mora, da se je, na tako čuden način tajna seja spravila v javnost, obžalovati tem bolj, ker bi si bil prav lahko drugače opomogel vsak mestni odbornik, kateri je mislil, da se je zgodilo kaj nepravilnega. G. župan ne dvomi, de bode mestni zbor o takem postopanji izrekel svojo grajo.

Mestni odbornik dr. Zarnik pravi, da je bilo gotovo jako neumestno o tajni seji govoriti v javnem listu, posebno ker je dotični odbornik imel dosti potov, se izreči proti sklepom, če so se mu zdeli neveljavni, ali v seji, ali v klubu ali pri gospodu županu. Ker si je dotični odbornik izbral najbolj neumesten pot, predlaga g. dr. Zarnik, naj mestni zbor izreče svojo nejevoljo, da se je kaj tacega zgodilo. (Zbor jednoglasno pritrdi.)

G. župan Grasselli pravi, da ima temu še dodati, da mu je neki mestni odbornik pisal pismo o tej zadevi, v istem smislu, kakor je bilo „Poslano“ v „Ljubljanskem Listu“, ter prečita pismo, v katerem se trdi, da je bilo navzočnih le 15 odbornikov, da je tedaj imenovanje g. Deva klavničnim oskrbnikom neveljavno in da naj župan ta sklep „animira“ (menda „anullira“) (občni smeh). Pismo je podpisal mestni odbornik Jakob Škerbinec.

Mestni odbornik Hribar poroča v imenu finančnega odseka o računskih sklepih blagajnic in zaklad za l. 1883. jako obširno in temeljito. Vsi sklepi se brez razgovora odobre. Iz računskih sklepov je razvidno, da so stroški za deželno slavnost iznašali nad 11.000 gld. ter se pokrili iz tekočih blagajničnih preostankov. K ljubu tej izredni izdaji je bilo stanje mestne blagajnica koncem l. 1883 za 2560 gld. ugodnejše, ko koncem l. 1882. Z dohodki sejmišča se bode poravnal dolg, ki se je napravil za nakup zemljišča. Na predlog g. Pakiča mestni zbor sklene, da se iz mestne blagajnice kupi 300 srečk „Narodnega doma“ v Ljubljani. Na predlog g. župana se bode o predlogu o ustanovitvi ljudske šole z nemškim učnim jezikom obravnavalo v prihodnji seji, danes teden.

Potem se javna seja zaključi in prične tajna.

Domače stvari.

— (Imenovanja.) Gosp. Ferdo Cigoj, kanclist pri okrožni sodniji v Gorici imenovan je načelnikom pomožnih uradov pri imenovej sodniji. Sodnijski pristav g. Mihael Gabrijelčič premeščen je vsled lastne prošnje iz Labina v Tolmin. Avskultanta Karol Kovačič in Ahilej Calogiorgio imenovana sta sodnijskima pristavoma, prvi v Komen, drugi v Labin. — Feliks Bognolo oficijal pri najvišem sodišči imenovan je pristavom pri pomožnih uradih pri nadsodniji v Trstu. — Gosp. Ignacij Rebek, asistent pri poštno-hranilnem uradu na Dunaji imenovan je oficijalom. — Svetniški tajnik v Rudolfovem g. Rudolf Ulepič pl. Krainfels imenovan je deželne sodnije svetnikom v Rudolfovem, g. dež. sodnije svetniku Klemenu Mraku dovolilo se je premeščenje iz Rovinja v Trst.

— („Kres“) donaša v svojej 11. številki naslednjo vsebino: Kmetski triumvirat. (Historičen roman.) Spisal Anton Koder. (Dalje.) — Solze. Zadnji ded. A. Funtek. — Očetov tovariš. Novelica. Spisala Pavlina Pajkova. — Sem sam! Narodna pesen iz Dravinjske doline. — Slovo od ledigstanu. Narodna iz Vitanjske okolice. Objavil Fr. Brežnik. — Narodne pripovedke. Priobčuje Mat. Valjavec. (Dalje.) — Matija Ahacelj. Spisal J. Scheinigg. (Dalje.) — Česko-poljski pisatelj Boleslav Jabloský. Spisal Radoslav Pukl. (Konec.) — Stanko Vraz, zbiratelj slovenskih narodnih pesnij. Spisal And. Fekonja. (Dalje.) — Prineski k slovstvenej zgodovini bosanskej. M. Napotnik. — Drobnosti. —

— („Zadruge“) izšla je 9. štev. Vsebina: Shod slovenskih domoljubov v Ljubljani dne 5. oktobra 1884. — Izvanredni občni zbor zveze slovenskih posojilnic. — Pregled stanja posojilnic. — Zistem nacijonalnih bank Zjedinjenih držav severne Amerike. — Razne stvari.

— (Vabilo k besedi), kojo priredi narodno čitalnica Ljubljanska v nedeljo dne 9. novembra 1884. v društvenej dvorani. Vspored: 1. Dr. Benjamin Ipavec: „Kdo je mar“, veliki zbor s samospevi za tenor, bariton in bas in četverospev. Solisti: gg. Razinger, Pucihar in Paternoster. 2. Beriot: „Scenes de ballet“, koncert za gosli s spremljevanjem glasovira. Na goslih igra g. Anton Sochor. 3. Fr. Vilhar: „Domovini“, mešan zbor. 4. a) Dr. Benjamin Ipavec: „Pomlad“, b) Fr. Abt: „Ne zabi me“, pesni za sopran; poje gospa A. Svetek-ova. 5. A. Sochor: „Reverie“, igra na goslih g. A. Sochor. 6. Lortzing: Recitativ, arija in zbor iz opere „Undine“. Solista: gospa Antonija Svetek-ova in g. A. Štamcar; mešan zbor. 7. Gluh mora biti. Burka v 1 dejanji. (Iz francoščine, po Moinaux, prevel J. Noli.) 1., 2., 4., 5. in 6. točko spremlja na glasoviru gospod Ohm-Janušowsky vitez Višehradski. Začetek ob 7. uri zvečer. Ustop imajo izključljivo le čč. gg. udje čitalniški.

— (Na c. kr. pošti v Ljubljani) bilo je v preteklem meseci 838 700 gld. denarnega prometa. Z ozirom na to visoko vsoto, bi se priporočalo, da bi stranke ne donašale visokih zneskov v samih goldinarskih bankovcih, ali pa, da bi vodstvo določilo gotovo mejo, ker je mučno, da se s preštevanjem bankovcev potrati toliko časa.

— (Vabilo.) Posvetovanje o ustanovitvi posojilnice v Krškem bode v nedeljo, 9. t. m. v Krškem, v nedeljo 16. t. m. pa v Leskovci, obekrati ob 3 uri popoludne v šolskem poslopji. V Leskovci bode tudi občni zbor kmetijske podružnice. Vabljeni so vsi p. n. udje kmetijske podružnice in sploh možje, ki imajo lastno premoženje, rokodelstvo ali kupčijo.

— (Pomiloščenje.) Hlapec Ant. Petrovčič iz Šutne na Kranjskem bil je v Celovci od porotnega sodišča zavoljo zavratnega umora obsojen v smrt na vešalih. Cesar pa mu je sedaj smrtno kazen odpustil in najvišje sodišče na Dunaji mu je mestu nje pripoznalo osemnajst let poostrene ječe. Petrovčič ima 46 let.

— (Pravda proti bogotajcem.) Klobučar Pertot, agent Pagani, mehanik Tomasini, kupec Zucculin, gospodar Eliseo, uradnik Siergil, pisač Denicolo, vsi iz Trsta in kupec Tosoni iz Gorice bodo ta mesec prišli v obravnavo pri deželnem sodišči v Trstu, ker so članovi bogotajskega društva „Società atea“ v Benetkah.

— (Dunajski tednik „Parlamentär“,) ki v zadnji številki prinaša dva krepka dopisa o „Slovanskih narodnih denarnih zavodih“ in „O političnih razmerah v Primorji“, imel bode od 9. novembra naprej svoje uredništvo in upravništvo pod naslovom: I. „Reichsrathplatz, Nr. 8.“

— (V poštne hranilnice) se je meseca oktobra na 118.891 knjižic uložilo 8,436.180 gold. 61 kr., izplačalo pa 39 932 strankam 7,452.204 gold. 08 kr. Odkar obstoje poštne hranilnice, uložilo se je vsega vkupe 43,589.731 gold. 48 kr., izplačalo pa 31,513.498 gold. 87 kr., torej ima poštrno hranilni urad 12,076.232 gold. 61 kr. kapitala. Nemško slovenskih knjižic je 7.843 v prometu.

Poročilo odborovo o stanji in delovanji akadem. društva „Slovenije“ na Dunaji v letnem tečaji 1884.

Področje predsednikovo. Društvo je štelo 32 udov. Le-ti so se sešli v 5 zborih in napravili 1 izlet.

Področje tajnikovo. Odpravilo se je 287 pisem, listin in tiskovin, uložilo pa 47.

Področje knjižničarjevo. Knjižnica je imela ob konci zimskega tečaja 1883/84 760 knjig v 994 zvezkih, 22 zemljevidov in 1 sliko, narasla je v letnem tečaji za 24 knjig v 24 zvezkih. Nakupilo se je namreč 6 knjig in darovali so: Slavna Matica hrvatska 7 knjig, g. stud. jur. H. Tuma 3 knjige, gg.: Anton Foerster, vodja glasbe v Ljubljani, J. Ciperle, učitelj na Dunaji, stud. jur. Anton Bilec, stud. jur. Fran Gusel, stud. jur. Konrad Janežič, stud. jur. Josip Kušar, stud. jur. Fr. Rosina dr. Eduvard Volčič po 1 knjigo.

Časnikov je imelo društvo 25. Izmej teh smo dobivali brezplačno: „Ljubljanski list“, „Novice“, „Slovenskega gospodarja“, „Zadrugo“, „Popotnika“, „Učiteljskega tovarša“, „Vrtec“, „Südsteierische Post“, „Allg. öster. Gerichtszeitung“, „Wiener medizinische Blätter“, „Tourist“, „Bau- und Civiltechniker“, „Paleček“, „Slovo“, „Novoje vremja“, „Njivo in Izvêstija S-Peterburskago slavjanskago blagotvoriteljnago obščestva“ in „Vienac“ za 50% znižano naročnino.

Področje blagajnikovo. Ob konci zimskega tečaja 1883/84 je znašalo društveno imenje 137 gld. 55 kr. Naraslo je k temu v teku letnega tečaja 1884 68 gld. 50 kr. in sicer po poti rednih dohodkov 25 gld. in po darilih 43 gld. 50 kr. Kot podporniki so darovali gg. dr. Fran Celestin, vseučilišni profesor v Zagrebu, Janez Jesenko, c. kr.

Tu sem imel ugodno priliko, ogledati si južno trgatev. Mej košatimi brajdami gori in doli so vodile zagorele seljakinje vsaka po jednega osla z dvema brentama otovorjenega. V te brente so metale grozdje in ko so bile polne, tirale so zopet potrpežljive svoje pomagače na dom, kjer so možje kar na cesti v smerekovih kadih mestíli grozdje, da je plemeniti trsov sok tekel na vse strani, čes, „nekoliko bokalov več ali manje: Bog bode že spet druzega dal!“ . . .

Pokrajinska slika je postajala vedno bolj pusta in otožna; le tu pa tam se je prikazala kaka njiva ali travnik in vasi, skoz katere naju je peljala cesta, bile so večinoma tako borne in otožne, da bi se človek razjokal nad njimi.

In tako smo vihrali memo različnih selišč. Tu gori na levo, na prijaznem holmu je Trviž, in od onod še nekoliko ovinkov in cesta se zavije navzdol v samotno dolino, mimo Berma, vedno bolj proti iztoku. Naposled se prikaže tam na desnem griči prijazna cerkva, in glej! doli ob njenem vznožji se nama razgrne, z večerno zarjo oblito, ljubeznive mesto — Pazin.

profesor v Trstu, dr. Jurij Štrbenec, deželni poslanec in župnik v Hrenovicah, Josip Stritar, c. kr. profesor na Dunaji, Luka Svetec, c. kr. notar v Litiji po 5 gl. g. Viktor Rohrman, trgovec v Ljubljani, 10 gl. Nadalje je daroval gosp. dr. Pavel Turner v Pešti v knjižnične namene 5 gold. in v društvene namene slavna čitalnica v spodnji Šiški 3 gld. 50 kr. Društvo ima torej ob konci letnega tečaja 1884 skupnega premoženja 206 gld. 5 kr. in sicer v glavnici 128 gld. 27 kr., v knjižničnem imenji 50 gld. 61 kr: in v razpoložnem imenji 27 gld. 17 kr.

Čitalnice si društvo ustanoviti ne more, dokler se ne zagotovi stalna večja podpora.

Odbor si šteje v prijetno dolžnost gorko svojo zahvalo izreči vsem prečestitim gospodom, ki so v teku tega tečaja podpirati blagovolili naše društvo; h kratu si dovoljuje priporočati ga slovenskim rodoljubom tudi v nadaljno podporo.

Odbor akademičnega društva „Slovenija“.

Razne vesti.

* (Vrtnice v snegu.) S Severnika se piše 27. oktobra t. l.: Dočim je zadnje dni po dolinah in nižjih bribih deževalo, je pri nas močno snežilo. Od Perneka višje so vse visočine in vsa polja z debelim snegom pokrita in tukaj je sneg za jeden čevelj visok. Gozdi, njive, ceste, železnični tir: vse pokriva snežena odeja. Tem čudovitneje nasprotje prouzročujejo pa v vrtu železničnega čuvaja blizu podrtije Klamm rudeče vrtnice, ki v besede pravem pomenu iz snega rastejo in lepo cveto.

* (Idilična trgatev s torbami.) Prefekt jako imenitnega mesta na Laškem in bogat posestnik je letos mej trgatvijo po svojih vinogradih vsem delavcem navezal na usta železne torbe (nagobčnice), da neso mogli zobati sladkega grozdja. Laška vlada je sicer zvedela za ta nečloveški čin, a je pustila groznega in lakomnega vinogradnika še nadalje v uradu kot prefekta jednega prvih laških mest.

* (Premier in njegov hišni sluga.) Nedavno je prvi Gladstonov hišni sluga, imenom Lefebre, ki že od 1869. leta pri Gladstonu služi, svojemu gospodarju izjavil presrčno željo, da bi rad čul jeden njegov govor v parlamentu. Premier mu reče: „Jaz Vam rad in lahko preskrbim ustopnico, a ko me boste čuli govoriti, boste morali takoj iz moje službe, ker bi kot bivši priča raznih surovih napadov in pogubonosnih pušic, katere švigajo v parlamentu nad mojo glavo, potem zgubili vsako spoštovanje do mene.“ Sluga je po teh besedah ukrotil svoje hrepenenje do parlamenta.

* (Občno zdravilo.) „Gospod doktor, danes sem prišel se Vam zahvalit za izvrstno zdravilo.“ — „„Kaj ne, da Vam je pomagalo?““ — „Meni je prav močno pomagalo.“ — „„Koliko steklenic ste porabili in izpili?““ — „Jaz nobene. Moj strijc je izpil tekočino iz samo jedne steklenice in lejte, zdaj sem že jaz njegov glavni in jedini dedič“.

Darila za „Národni Dom“.

Prenesek . . .	12515	gld	57 kr.
Rodoljub iz Primorja	10	„	— „
P. Vavru, kaplan v Polchřimovu . . .	1	„	— „
P. Kačer, kaplan v Polchřimovu . . .	1	„	— „
Miha Ferjan, zastopnik banke „Slavije“ v Mariboru	2	„	26 „
Fran Kogej, zastopnik banke „Slavije“ v Postojini	—	„	96 „
Josip Dogša, zastopnik banke „Slavije“ v Središči	1	„	09 „
Josip Dybai	1	„	— „
Anton Marinič, zastopnik banke „Slavije“ v Podrovljah	—	„	43 „
Ivan Grabar, zastopnik banke „Slavije“ v Stebni	—	„	87 „
Karol Hofer, zastopnik banke „Slavije“ in župnik v Čatežu	5	„	67 „
Makso Lavrenčič v Hrenovicah nabral v veselej družbi pri svatbi	1	„	32 „
Družba „pri Jerneji“ na Šent Peterskej cesti v Ljubljani IV. donesek . . .	25	„	— „
J. Boudoin de Courtenaye, profesor v Derptu	2	„	22 „
Th. Gatterer, župnik v Sentenu . . .	1	„	— „
And. Razlag, zastopnik banke „Slavije“ v Brežicah	1	„	19 „
Fr. Muli, zastopnik banke „Slavije“ v Zatičini	—	„	35 „
Miroslav Prelec, zastopnik banke „Slavije“ v Komnu	1	„	33 „
Ivan Gašperlin, zastopnik banke „Slavije“ v Št. Jurji	—	„	99 „
Iz pušice v prodajalnici g. Sl. Jenko-ta v Podgradu	2	„	60 „
Vkupe . . .	12575	gld.	85 kr.

Umrli so v Ljubljani:

30. oktobra: Valentin Dobnika, obrtnik, 73 let, Konjušne ulice št. 1, za starostjo. — Jera Jeras, strežnica, 60 let, Frančiškanske ulice št. 6, za mrtvoudom.

31. oktobra: Fran Kastelic, črevljar, 32 let, Marije Terezije cesta št. 14.

3. novembra: Ludovik Perona, magistratni svetnik, 57 let, Sv. Jakoba trg št. 2, za jetiko.

4. novembra: Makso Kremžar, kurjačev sin, 13 dnij, Kolodvorske ulice št. 11, za oslabljenjem.

V deželnej bolnici:

29. oktobra: Urša Šivic, gostija, 49 let, za prisadom na nogi.

31. oktobra: Janez Habjan, gostač, 76 let, za starostjo.

1. novembra: Janez Šubic, delavec, 34 let, za jetiko.

2. novembra: Anton Smole, gostač, 72 let, za srčno napako. — Jurij Bolhar, delavec, 66 let, za jetiko.

3. novembra: Fran Mlinar, delavec, 49 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
4. nov.	7. zjutraj	742·80 mm.	+ 1·8° C	brezv.	obl.	
	2. pop.	739·88 mm.	+ 9·3° C	sl. svz.	jas.	0·00 mm.
	9. zvečer	741·64 mm.	+ 5·4° C	sl. szh.	d. jas.	

Srednja temperatura + 5·5°, za 0·9° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 5. novembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	6	34
Rež, „	5	20
Ječmen „	4	55
Oves, „	3	4
Ajda, „	4	87
Proso, „	5	85
Koruza, „	5	40
Leča „	8	—
Grah „	8	—
Fižol „	8	50
Krompir, 100 kilogramov	2	68
Maslo, kilogram	—	94
Mast, „	—	84
Špeh frišen „	—	60
„ povojen, „	—	72
Surovo maslo, „	—	84
Jajca, jedno	—	3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	64
Telečje „ „	—	68
Svinjsko „ „	—	58
Koštrunovo „ „	—	31
Pišče	—	42
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	1	60
Slama, „ „	1	51
Drva trda, 4 kv. metre	7	80
„ mehka, „ „ „	5	—

Dunajska borza

dné 5. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81	gld. 30	kr.
Srebrna renta	82	„ 50	„
Zlata renta	103	„ 85	„
5% marčna renta	96	„ 45	„
Akcije narodne banke	883	„ —	„
Kreditne akcije	294	„ 80	„
London	122	„ —	„
Srebro	—	„ —	„
Napol.		„ 68	„
C. kr. cekini		„ 77	„
Nemške marke	59	„ 80	„
4% državne srečke iz l. 1854 250 gld.	124	„ 50	„
Državne srečke iz l. 1864. 100 gld.	173	„ 25	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta . .	103	„ 50	„
Ogrska zlata renta 6%	122	„ 60	„
„ „ „ 4%	93	„ 65	„
„ papirna renta 5%	89	„ 50	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig. . .	104	„ 50	„
Dunava reg. srečke 5% . . 100 gld.	115	„ 70	„
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi .	122	„ —	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	„ 75	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	„ —	„
Kreditne srečke . . . . . 100 gld.	177	„ 50	„
Rudolfove srečke . . . . 10 „	18	„ 25	„
Akcije anglo-avstr. banke . . 120 „	105	„ 75	„
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v. .	213	„ 30	„

Pri odhodu iz Ljubljane v Brno poslavljam se od vseh svojih prijateljev in znancev ter jim kličem

„Na zdravje!“

(710) Alfred Franjo Volny.

Brata Zupan,

izdelovalca orgelj,

katera sta od 1879. leta do sedaj izdelovala cerkvene orglje po novi sistemi v **Kropi,** se preselita

v Kamnogorico (Steinbüchel)

in odslej nadaljujeta svoje delo v novo zgradjenih prostorih in se z odličnim spoštovanjem na novem domu častitej duhovščini priporočata.

(695—2) Brata Zupan.

Umetne (32—83)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckyjevega mostu. I. nadstropje.

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

NOV.

Roman. Spisal *Turgenjev*, poslovenil *M. Málovrh*. — Ml. 8°, 32 pôl. Cena *70 kr.*, po pošti *80 kr.*

Junak našega časa.

Roman. Spisal *M. Lermontov*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 264 stranij. Cena *40 kr.*, po pošti *45 kr.*

Dubrovski.

Povest. Spisal *A. S. Puškin*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 122 stranij. Cena *25 kr.*, po pošti *30 kr.*

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznanske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal *dr. Ribič.* — Životopisje, spisal *Rajč Bož.* — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal *Fr. Levstik.* — Telečja pečenka, novela, spisal *J. Jurčič.* — N. Machiavelli, spisal *dr. Ribič.* — Pisma iz Rusije, spisal *dr. Celestin.* — Trštvo z grozdjem na Ruskem, spisal *dr. J. Vošnjak.* — Čegava bode, novelica, spisal *J. Ogrinec.* Velja . . . . 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal *J. Jurčič.* Velja . . . . . 25 kr.

V. zvezek, ki obsega Meta Holdenis, roman, francoski spisal *Viktor Cherbuliez*, poslovenil *Davorin Hostnik.* Velja . . . . . 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal *H. Revière*, poslovenil *Davorin Hostnik.* — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal *E. Laboulaye*, poslovenil *Davorin Hostnik.* Velja . . . . . 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Bracadal“, 3200 ton, okolu 12. novembra.
„ „Surrey“, 4200 „ „ 30. „

Kajuta za potnike **200 gold.** — Vmesni krov **60 gold.**

Potniki naj se obrnejo na (697—3)

J. TERKUILE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano d' Ant. Poglayen,** generalnega agenta **v Trstu.**

Salicilna ustna voda,

aromatična, upliva **oživljajoče, zapreči pokončanje zob** in odpravi **slab duh** iz ust. 1 velika steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, upliva **zelo oživljajoče** in napravi zobe **blesteče bele,** à 30 kr.

! ☛ **Najnovejše spričalo.** ☚ !

Vaše blag rodje!

Mnogo let uporabljam Vašo **salicilno ustno vodo** in **salicilni zobni prašek** z izvrstnim vspehom in priporočati ja morem vsakemu najtopleje. Pošljite zopet od vsakega 3 steklenice.

Spoštovanjem

Anton Slama, župnik.

Vsa navedena sredstva ima **vedno sveža** v zalogi in jih razpošilja proti poštnemu povzetju

lekarna „pri samorogu“

JUL. pl. TRNKOCZY-ja

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 4.

☛ Vsakej v **lekarni Trnkoczy** kupljenej originalnej **salicilnej ustnej vodi** in **salicilnemu zobnemu prašku** se zastonj priloži obširni pouk, kako zdrave (703—1) ohraniti **zobe** in **usta**

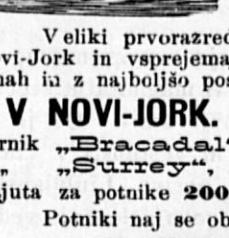

Pittner's CONIFEREN-SPRIT

ne smel bi manjkati v nobenej **bolniškej in otročjej sobi:** on je desinfekcijsko sredstvo veličastnega pristnega duha po gozdu in je posebno priporočati pri otročjih boleznih, za v sobah otročnic in pri epidemijah. — Ker ima Bittnerjev coniferni sprit v sebi kot zdravilno znane balzamično-smolnate in eterično-oljnate snovi vedno zelene smreke v koncentrovani obliki, ga vsi zdravniki priporočajo pri plučnih in vratnih boleznih. **Bittnerjev** coniferni sprit se dobiva samo pri **Jul. Bittner-ji,** lekarji v Reichenau, Sp. Av. in v spodaj navedenej zalogi.

Cena steklenici 80 kr., 6 steklenic velja 4 gld. Patentovani razpršilni aparat 1 gld. 80 kr. (706—1)

Zaloga v Ljubljani pri **Jul. pl. Trnkoczy-ji,** lekarji.

☛ **Pristen samo** z varstveno znamko! Patentovani razpršilni aparat ima ulito firmo: „Bittner, Reichenau, N.-Oe.“.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.